

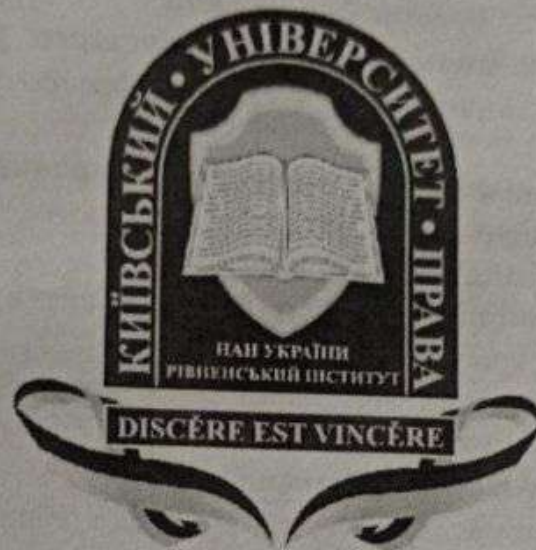
**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРАВА
РІВНЕНСЬКИЙ ІНСТИТУТ**

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
XII Всеукраїнської науково-практичної конференції
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРАВОТВОРЕННЯ
В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ»**

19 травня 2022 р.

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРАВА
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ІНСТИТУТ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

XII Всеукраїнської науково-практичної конференції

**«Актуальні проблеми правотворення в
сучасній Україні»**

19 травня 2022 р.

м. Рівне

РОЗДІЛ 6
ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО
ГОСПОДАРСЬКО-ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО
ЗЕМЕЛЬНЕ ПРАВО
АГРАРНЕ ПРАВО
ЕКОЛОГІЧНЕ ПРАВО
ТРУДОВЕ ПРАВО
ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Прищепя Алла Миколаївна,

Григорчук Тетяна Іванівна

Злочини проти екологічної безпеки спричинені російською агресією

Головко Оксана Вікторівна,

Верцеха Олександр Мефодійович

Нормативно-правове регулювання використання природних ресурсів території національного природного парку «Дермансько-Острозький»

Дума Володимир Васильович

Актуальні питання страхового права в умовах воєнного стану

Кузьма Тетяна Миколаївна,

Кислюк Максим Валентинович

Унормування питання пластикових відходів в Україні: шляхи гармонізації з правом ЄС

Микулець Віталій Юрійович

Правові аспекти компенсацій екологічної шкоди внаслідок війни РФ в Україні

Пристай Тетяна Михайлівна

Проблема статусу державних замовників в сфері оборони як суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності

Сіончук Олександр Володимирович

Нормативно-правове регулювання організації музичних фестивалів суб'єктами господарювання

Діковицький Володимир Миколайович,

Зубкович Іван Васильович

Нормативно-правове регулювання науково-дослідної діяльності Нобельського національного природного парку

Дячук Ольга Антонівна

Вплив пандемії COVID-19 на розвиток електронної комерції в Європі та Україні

- Мілошевич Н. В. Інвестиційна діяльність страхових компаній в Україні. *Економіка і суспільство*, 2018, № 16, С. 758–763.
4. Яворська Т. В., Войтович Л. М. Інвестиційна діяльність страхових компаній в Україні: стан та прогноз розвитку. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка»*, 2020, № 17(45), С. 106–112.
5. МОЗ готує план відновлення зруйнованих медзакладів України, основою стануть медичні кластери – заступник міністра. Інтерфакс-Україна. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text (дата звернення: 10.05.2022).

ДК 349.6(477+061.1ЄС):502.174

Кузьма Тетяна Миколаївна,
кандидат історичних наук, доцент,
доцент кафедри політології і соціології
Рівненського державного гуманітарного університету;
Кислюк Максим Валентинович,
учень 10 класу Рівненського економіко-правового ліцею,
переможець II етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту
науково-дослідних робіт учнів-членів МАН України

Унормування питання пластикових відходів в Україні: шляхи гармонізації з правом ЄС

Проблема сміття в ХХІ ст., без перебільшень, стала глобальною. Кількість поліетиленових пакетів колись спричинила справжню екологію. Однак, вже давно весь світ усвідомив якої шкоди це завдає нашій планеті та здоров'ю і добробуту людей. В контексті таких змін ситуація одноразового пластику погіршується. Тепер він стає ознакою відомості і навіть варварства.

Вирішення даної проблеми потребує глобальних змін, починаючи з законодавства, що стосується всієї системи поводження з відходами, включаючи відповідальність кожного.

Метою наукової розвідки є аналіз проблеми правового регулювання використання пластику в Україні, а також розробка пропозицій та рекомендацій щодо вдосконалення чинного законодавства.

Високий рівень утворення відходів та низькі показники їх використання як вторинної сировини призвели до того, що в Україні щороку в промисловості та комунальному секторі нагромаджуються значні обсяги твердих відходів, з яких лише незначна частина застосовується як вторинні матеріальні ресурси, решта потрапляють на звалища [4].

Відмінність ситуації, що склалася з відходами в Україні, порівняно з іншими розвиненими країнами полягає у великих обсягах утворення відходів та у відсутності інфраструктури поводження з ними. При цьому наявність таких механізмів є неодмінною ознакою всіх економік розвинених держав.

В Україні «сміттева» проблема вже стара, особливо питання утилізації відходів промисловості. Підприємства не зацікавлені за власні кошти створювати заводи з переробки й утилізації промислових відходів. У нас немає жодного сучасного сміттєпереробного заводу, бракує належним чином організованої системи збирання, зберігання й утилізації токсичних відходів, відсутня техніка та обладнання для їх переробки. Також є неефективними норми щодо адміністративної та кримінальної відповідальності за порушення правил збирання, зберігання, транспортування й використання промислових та інших відходів. Разом з тим, законодавством передбачений лише один спосіб утилізації відходів – захоронення.

Щоб запобігти подальшому безконтрольному забрудненню навколишнього природного середовища, необхідно:

- впровадити в Україні обов'язкову систему роздільного збору, сортування й сепарації сміття і систему вторинної переробки твердих побутових відходів;
- ініціювати розробку пакета законодавчих документів щодо безпечного вирішення проблеми сміття в Україні;
- посилити боротьбу зі стихійними звалищами і наслідками їх існування;
- організувати проведення науково-дослідних робіт зі створення екологічно чистих технологій переробки та знешкодження промислового й побутового сміття;
- розпочати загальноукраїнську інформаційно-освітню кампанію з роз'яснення необхідності належного збору сміття для його подальшої утилізації.

Загалом система управління відходами в Україні характеризується наступними тенденціями: накопичення відходів як у промисловому, так і побутовому секторі, що негативно впливає на стан навколишнього природного середовища і здоров'я людей; здійснення неналежним чином утилізації та видалення небезпечних відходів; розміщення побутових відходів без урахування можливих небезпечних наслідків; неналежний рівень використання відходів як вторинної сировини внаслідок недосконалості організаційно-економічних засад залучення їх у виробництво; неефективність впроваджених економічних інструментів у сфері поводження з відходами [4].

Значні обсяги накопичених в Україні відходів та відсутність ефективних заходів, спрямованих на запобігання їх утворенню, утилізації, знешкодження та видалення, поглиблюють екологічну кризу і стають гальмівним фактором розвитку національної економіки. Єдиним можливим шляхом урегулювання ситуації є створення комплексної системи управління відходами.

Рециклінг – один із найпростіших та найефективніших на сьогодні способів застосування відходів. Це можливість давати матеріалам нове життя й водночас дбати про планету. Під рециклінгом розуміють два процеси: повторне використання (приміром, скла після обробки) та повернення до виробничого циклу (так виготовляють із макулатури картон).

Увесь світ поступово переходить до циклічної концепції економіки, що передбачає замкнений цикл. Базується концепція на принципі 3R: reduce (зменшуй споживання) – скорочувати використання ресурсів і віддавати перевагу відновлюваним матеріалам; reuse (використовуй повторно) – максимально ефективно використовувати продукти; recycle (переробляй) – переробляти побічні продукти та відходи для подальшого використання [1].

Згідно даних звіту Circularity Gap, станом на 2020 р. у світовій економіці використовується повторно лише 8,6 % матеріалів. Однак є країни, з яких варто брати приклад. Так, Швеція досягла рекордного показника переробки відходів – 99 %. Навіть більше, вона приймає їх на переробку з інших країн [1].

Отже, рециклінг в Україні слід розвивати інтенсивніше й загалом пришвидшити запровадження принципів циркулярної економіки. Втім, вивчивши міжнародний досвід, можна сказати, що лише адміністративно-регулятивні дії не дадуть очікуваного результату. З цих причин повинні бути розроблені рекомендації для громадян щодо поводження з відходами, які продукуються в особистих домогосподарствах. Ми не завжди розуміємо, що тверді відходи –

обов'язковий продукт життєдіяльності людини, який може бути й корисним ресурсом. При ефективно налагодженій системі роздільного збору сміття можна зменшити до 40 % кількість відходів, що йдуть на сміттєзвалища.

Розвинені країни світу вже давно навчилися переробляти вторсировину і перетворювати своє сміття на енергію. «Гроші лежать у нас під ногами», – саме за таким принципом ще з минулого століття живуть німці.

Окрім того, в Європі рекордними показниками організованості в цьому плані можуть похвалитись бельгійці та швейцарці, які не лінуються віднести відпрацьовані електричні елементи в одне місце, порожні скляні пляшки вкинути до одного контейнера, пластикові – до іншого, папір – до третього, органічні рештки – до четвертого з метою подальшого їх перероблення.

У цілому вже сьогодні можна говорити, що нововведення в Україні щодо обмеження використання пластикових пакетів – перші, але досить важливі кроки з боку уряду на шляху вирішення всесвітньої екологічної проблеми. Втім, на нашу думку, спочатку потрібно було ухвалити новий закон «Про поводження з відходами», а вже тоді працювати з законопроектами щодо обмеження обігу пластикових пакетів, адже вони у загальній масі всіх відходів складають дуже незначний сегмент.

Джерела та література

1. Нове життя використаним матеріалам: як МакДональдз розвиває рециклінг. URL: https://trends.24tv.ua/nove-zhittya-vikoristanim-materialam-yak-makdonaldz-rozvivaye_n1772007
2. Про відходи : Закон України від 05 березня 1998 р. № 187/98-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 2020. № 37. Ст. 277
3. Про обмеження обігу пластикових пакетів на території України: Закон України від 1 червня 2021 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2021. № 31. Ст.252
4. Про схвалення Національної стратегії управління відходами в Україні до 2030 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/820-2017-%D1%80#top>
5. Про управління відходами: проект Закону України. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=69033